

נֵר אִישׁ וּבַיתוֹ

בז"ד,

תלמוד בבלי, מסכת שבת, כא, ע"ב

מצותה משתתקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק Mai לאו دائ' כבתה הדר מדליק לה לא دائ' לא אדליך מדליק וא"ן לשיעורה; עד שתכלה רגל מן השוק ועד כמה אמר רב בר חנה אמר מר' יוחנן עד זכליא רגלא דתרמודאי: ת"ר מצות חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן המהדרין ב"ש אומרים יום ראשון מדליק שמנה מכאן ואילך פוחת והולך וב"ה אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך

רש"י: רגלא דתרמודאי: שם אומה מלקט' עצים דקים ומתעכbin בשוק עד שהולכים בני השוק לבתייהם משחשכה ומבעירם בbatisים אור וכשריכין לעצים יוצאים וקונין מהן.

תוספות: והמהדרין מן המהדרין: נראה לר"ר דב"ש וב"ה לא קיימי אלא אנר איש וביתו שכן יש יותר הידור דaicא היכרא כמשמעות והולך או מחסר שהוא נגד ימים הנכנסים או היוצאים. אבל אם עושה נר לכל אחד אפילו יוסף מכאן ואילך לaicא היכרא שישבו שכך יש בני אדם בבית

תלמוד בבלי, מסכת שבת, כא, ע"ב

ת"ר נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ אם היה דר בעלייה מנicha בחילון הסמוכה לרה"ר ובשעת הסכינה מנicha על שלחט זדי

תלמוד בבלי, מסכת שבת, כג ע"א

ашה ודאי מדילקה דא"ר יהושע בן לוי נשים ת"י בות בנר חנוכה שאף הן היו באותו הזמן:

שולחן ערוך, אורחות חיים טרע א:

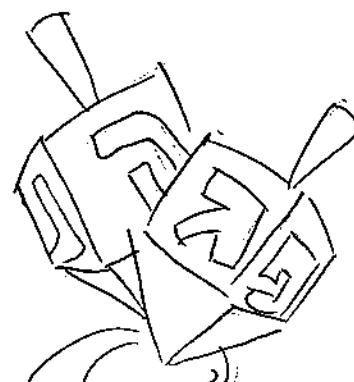
בכל'ה בכסלו מתחילה שמונת ימי חנוכה, ואסורין בהספד ותענית אבל מותרין בעשיית מלאכה. ונוהגות הנשים שלא לעשות מלאכה בבעוד שהנרות דולקות. ויש מי שאומר שאין להקל להם.

ספר מקבים א':

פרק א', מא-ביב:

ויכתוב המלך אנטוכוס אל כל מדינות מלכותו לאמור: אף תורה אחת וחוקה אחת לכל יושבי ארצנו. ויעקבו כל עמי הארץ את חוקותיהם ויעשו כאשר ציווה אותם המלך. ויאווטו גם רביט מבני ישראל ויזבחו לאיללים ויתללו את השבת. וישלח המלך ספרים ביד הרצים אל ירושלים ולכל ערי יהודה, ויצאום ללכת בדרכי גוי הארץ. לבלתי הקربב עוד עללה ומנחה בקדוש, ולבלתי הסר נסר לה', ולהפער את השבותות ואת המועדים. לחיל את המקדש ואת הכהנים, ולהקדים בימות ובתים לאיללים, ולהקريب בשר חזיר וכל בהמה טמאה. ויצווה לבלתי המול لهم כל ذכר, ולשאץ את נששותם בכל דבר פיגול, להעבירם מוחוקות אלוהים ולשנות את דרכם. וכל איש אשר יمرا את פ' המלך - מות ימות. אלה הדברים אשר העביר בכל מדינות מלכותו, ויפקד פקידים על הארץ לעשوتם. וישלח לכל ערי יהודה, ויצאום ללבוח צבח. ויסגו רבים ממצות ה', ויצמדו לגויים, ותשחת כל הארץ לפניהם. ויהי הם נגשים את העם, ויתהבהו במערות ובכל מקום אשר מצאו שם מפלט.

פרק ב', א-כח:

בימים ההם היה כהן בישראל ושמו מתתיהו בן יוחנן בן שמעון מכני היריב בירושלים והוא ישב בהר מודיעין. והיו לו חמשה בנים ואלה שמונם. יוחנן הקדשי, שמעון התסוי יהודה המקבי. אלעזר החורבי ווינטן הופסי. יירא מתתיהו את התועבות אשר ביהודה ובירושלים ויקנן ויאמר אוי לי כי נולדתי לחזות את שבר עמי וקריה הקדושה ב'יד' בכ' נמר. מקדש אלה בcpf זרים, והיכלו לזרא כאיש חרם. כל מחמדיו נחלכו, עלילם בחוצות נהנקו, וմבחר בחורים לטבח הנובלן. צבי תפארתם לחבל שואים, ורכשות של גוים. חלפה כלתה כל הדירה, שרתי במדינות נהפכה לשפהה. מקדש ה' לשמה, ותפארתם למשיסה. שודך ושםם בcpf עם לועז. עתה איך לא אקוץ.

ויהי כאשר באו פקידי המלך עיר מודעית להעביר את העם מתתיהו ה' לעבודת האלים ולזבוח להם. וילו אליהם רביהם מבני ישראל, ומתתיהו ובניו התאחדו. ויאמרושרי המלך אל מתתיהו לאמר. הן איש נגד וכובד אתה בקרב עמק, ומספר בניך רבים וגם רבה משפחתך, لكن קרב נא אתה ראשונה לעשות את מצות המלך כאשר עשו בכל מדינות מלכותו, וגם כל אנשי יהודה וירושלים. ואתה ובניך תמצאו חן בעיני המלך, ויתן לכם זהב וכסף ומתקנות יקרות. ישא מתתיהו את קולו ויאמר.

אם אמנים יסרו כל עבדי המלך גוי גוי מלאהו וישמעון לקולו להמיר את חוקות אבותיהם לא כן אנחנו ומשפחתי, כי לא נסור ימין ושמאל מהחרי חוקות אבותינו. חלילה לנו לשוב מצות ה' אלוהינו ולהפר בריתנו אתנו. لكن את דתך המלך לא נעשה, ואת חוקותינו לא נמיר בחוקות המלך ויהי ככלותנו לדבר, ויגש איש מבני ישראל לעיני כל הניצבים אל הבמה אשר במודעית לזרוח צבח. כאשר ציוו המלך.

וירא מתתיהו, ויחם לבבו ותבער קנאתו על תורה אלוהיו. וירוץ בחמותו אל האיש, וימיתהו אצל הבמה, וגם את הפקיד המת, ויתוץ את הבמה. ויקנא לתורת אלוהיו כאשר עשה פנהס לחמרי בן סלאו וירץ אחריו.cn בטור העיר ויקרא בקול גדול ויאמר: מי האיש החרד לتورת אלוהיו ומחזק בבריתו – יבוא אחריו.

פרק ג', א-ט:

ויקם יהודה המכבי תחת מתתיהו אביו. וכל אחיו וכל ההולכים אחריו אביו באו לעזרתו, ויסעו ביד רמה להלחם באויביהם. ויהי כי-שינס כגבר חלציו ויסך על עמו בחרבו ובקשתו, וינחל כבודו וגודלה ליעקב. מהיר במלאתו קליש בעיר, ודמיון כאריה שואג לטרפ. רדף בזעם את זעמי עמו, ואש נשקו נשקה בעוכרינו. פחדו ורגזו הזרים מפחדו, ופועלי עוללה יהדו נאלחו, כי תשועת עמו צלהה בימינו. מלכי לאומנים שמעו וירגזו, ויעקב שמה ועלז במעשהיו, על כן זיכרו לברכה עד עולם. ויעבור בכל ערי יהודה ויכרת כל רשי הארץ, ויסר תרונות אף ה' מישראל. ויגדל שמו בקרב הארץ וכל עשוק ורצו נקבעו אליו.

ויקרא, פרק כד

ונזכר ידוע אל-משה לאמור: ב צו את-בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זית כתית למאור לפאלה נר פמיז: ג מחוץ לפרקת שעצת באקל מועד יערך אותו אפרקן מערב עד-בקר לפג'י ידיך פמיז רקמת עולם לדרתיכם:

تلמוד בבלי, מסכת שבת, כב, ע"ב

מחוץ לפורכת העות יערוך וכי לאורה הוא צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו בני ישראל במדבר לא הילכו אלא לאוורא היא לאוורא היה לאויר עולם שהשכינה שורה בישראל מאי עדות אמר רב זו גור מערכי שנאותן בה שמן כמדת חברותיה וממנה היה מדליק ובה היה מסיים

ודע. קשארם בונה בית, עוזה לו תלונות ארות מטבחו ורשות מטבחים, כדי שיכא האור נכס מטבחו, ומאייר מטבחים, רשלמה, שפינה בית פתקוש לא עלה כה, אלא עשה עלה מטבחים ורעות מטבחו. פרי שילא קאור יוא מאביה פתקוש ומאייר לוחץ, שאמר, (מ"א ה ז) עיש לבית חלוי שקייטים אטמיים,

אבל עוני התגדה הוא

לדורש רמו מן הפרשה על חנכה של נרות שהיתה בבית שני על ידי אהרן ובנו רזבי לומר חשמונאי כהן גדול ובניו ובלשון הזה מצאתה במגילת סתרים לרביינו נסימ השוכיר האגדה הוא, ואמר ראיימי במדרש כיון שהקריבו שניים עשר שבטים ולא הקרכ שבט לוי וכו' אמר לו הקב"ה למשה דבר אל אהרן ואמרת אליו, יש חנכה אחרת שיש בה הדלקת הנרות ואני עושה בה לישראל על ידי בניך נסים ותשועה וחנכה שקוריה על שמן והוא חנכת בני חשמונאי. ולפיכך הסמיך פרשה זו לפרש חנוכת המובה עכ"ל. וראיימי עוד בילדותו, וכן במדרש הרבה אמר לו הקב"ה למשה לך אמרו לאהרן אל תתיירא לגדולה מזאת אתה מוכן, הקדבות. כל זמן שבית המקדש קיים תן נזהגן, אבל הנרות לעולם אל מול פני המנורה יאירו וכל הברכות שניתתי לך לבוך את בני אינן בטליין לעולם. והנה דבר ידוע שכשאין בית המקדש קיים והקדבות בטליין מפני חורבנו אף הנרות בטלות. אבל לא רמו אלא לנרות חנוכת חשמונאי שהיא נוגאת אף לאחר חורבן בגלותינו, (יגז עט, ט זטיגע)

פרק ששי

שבת דף ב א

יעקב אנטה

ג. ג"ד פצצות חנוכה גר אש וביתו, הנטדרין ג"ד
לפי א' ויה, הגזחן שנון ד' ביד עבדיו

הנתנים שנתנו צל הייזיט שבקשו לא רק לזכור את שם ישראל מטעמות החזרי כ"א [עליזה] את חנוכת הייזם שישראל מוציאם בעולם. שום זריכים גליהו צ"פ שרש החרדה, שתני. החרדה והגניעות המפרה הראשית. בחיה דשפהה ותודעה ישבנו תיר גמאות והדיאיות השוואליות. זה שנאו צפ' היינט וראז בוה איזיב לתרובותם וכו'. שהגעינו לנו (את) פלייזה הייזם הנטדרי הגזביגות הדבזיגות. פ"כ הדת, שענאה הייזיט רבה מאד לתורת ישראל. התה כ"פ דרכ' הימצאות והנחות באיש היישרל, איזיפ' שאינו מזרין, פ' מ' בחיה הנטדרה טוכר האור העבר, הטרדה והגניעות, גאנטן וכל המdotות המסתערות מוה לטובת, ניכרים יפה לשם ולהפוארת בכל בית בישראל גמתקה צ'פ' זרכי החרדה והגנאה, פ' כ' חוכת פצצות (ג') חנוכה גר אש וביתו.

